

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Kateřina Procházková

Název práce: Život skupiny českých migrantů v Toulouse

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Lenka Brunclíková

1. **CÍL PRÁCE** (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem předložené práce dle autorky je: „najít vhodný teoretický rámec migrace, který by odpovídal“ (str. 1) skutečnosti interpretované čtyřmi respondenty. Cíl práce byl splněn.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená opravená bakalářská práce se zabývá tématem Čechů, kteří využili možnost emigrace jakožto strategii vyrovnání se s tíživou životní situací, zejména ekonomickými problémy. Téma práce považují za zajímavé. Práce je rozdělena na teoretickou, praktickou, analytickou část a výsledky výzkumu. Teoretická a vlastní práce se jeví jako proporcčně vyvážená, byť není jasné, jakou roli zde hrají „analytická část“ a „výsledky výzkumu“, když se v těchto dvou kapitolách pojednává to samé.

Autorka se sice oproti původní verzi vyhnula termínu „squatteři“ v názvu práce, když jej nahradila pojmem „migranti“, což považují vzhledem k obsahu práce za vhodnější, nicméně vzhledem k četnosti používání termínu squat/squatteři apod. v průběhu celé práce by si tento termín jistě zasloužil pozornost ve slovníčku – terminologii, který je uveden na str. 3 až 6. Bohužel zde není, zatímco jiné pojmy, např. *Les sans papiers* či migrační saldo, zde definovány jsou, ačkoliv s nimi autorka už nadále nijak nepracuje, ani je nezmiňuje. Rovněž definice termínu „diverzifikace“ tak, jak je uveden ve slovníčku na str. 4, není v práci používán v tomto smyslu.

Oproti minulé verzi je tato BP rozšířena o několik desítek stran (na konečných 105), což však nebylo nutné. Výtky k první verzi BP směřovaly, spíše než na počet stran, na obsah a nekorektní přebírání myšlenek jiných autorů. Nicméně rozšíření práce je patrné zejména v teoretické části práce, což hodnotím kladně, protože vybraná teorie zapadá do vlastního výzkumu autorky.

Autorka si k zodpovězení pokládá úctyhodné množství otázek, které jsou, jak sama potvrzuje, převzaty z publikace Drbohlav – Uherek 2007. Nutno uznat, že to je pro bakalářskou práci opravdu velký cíl a domnívám se, že se jej autorka zhostila poměrně dobře.

Bohužel v analytické části, kde autorka předkládá výsledky svého šetření, jsou některé otázky řešeny jen velmi stroze a výklad se jeví příliš banálním bez hlubší analýzy, viz např. str. 44 – otázka b) zde odpověď působí triviálně. Člověk skutečně nemusí studovat antropologii na to, aby toto prohlásil; to samé otázka c) a d), kde celá analýza, resp. odpověď obsahuje jednu jedinou větu.

Na str. 51 studentka zmiňuje zajímavou ekonomickou strategii týkající se hodnoty psů, které migranti využívají jako zboží. Škoda jen, že téma osobní a finanční hodnoty, které jsou zde zmíněny, není hlouběji rozvedeno, např. s ohledem na teorii tzv. *sentimental value*. Zároveň je na škodu, že – ač se jedná o práci sledující mimo jiné „ekonomické“ strategie – na straně 56 zmíněné jevy jako směna, reciprocita, sdílení apod. nejsou v práci rozvedeny či doloženy, ačkoliv to autorka slibuje.

Kapitola „Analytická část“ je rozdělena na obsáhlou kapitolu 4.1 – Analýza rozhovorů, která čítá na 30 stran, a kapitolu 4.2 – Analýza migrace, která má pouhých 6 stran, což je poněkud nevyvážené. Navíc není jasné, na čem se tedy zakládá kapitola 4.2, pokud se nejedná o rozhovory (?).

Za nedostačující lze považovat fakt, že teprve na straně 84 se dočteme o konceptu habitu P. Bourdieua, kterému ale v práci vlastně není dále věnována pozornost. Zároveň je ale tento koncept uveden v závěru, jako by v celé práci hrál klíčovou roli. Proč tomuto pojmu nebyla věnována pozornost na předchozích stranách, pokud je klíčový?

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev autorky se jistě zlepšil a práce byla po gramatické stránce opravena. Kladně hodnotím i podstatně menší počet překlepů v textu a opravu popisků k fotografiím, které byly vhodně vybrány. K výpovědím respondentů byla doplněna jména, snad jen na str. 63 není jasné, že Marty hovoří o Martym (?), ale to je patrně jen drobná chyba. Tabulky ani grafy se v práci nevyskytují.

V kapitole 4 – Analytická část – mohou podkapitoly, které dosahují označení např. 4.1.3.1.1.2.1. působit zmateně. Ačkoliv se nejedná o chybu a je zcela na autorce, jak kapitoly označí, pro čtenáře může být trochu složité orientovat se v textu (viz str. 50).

Bohužel se musím opakovat a opět negativně hodnotit přebírání myšlenek jiných autorů. Přestože oproti minulé verzi BP se autorka snažila více uvádět jména autorů, ze kterých čerpá, v několika případech se dopustila stejného prohřešku, jako v minulé verzi BP. Např. text Drbohlav – Uherek 2007 je zde téměř celý přepsán, byť někde je ocitován, avšak na několika místech nikoliv, ačkoliv jde o jasný přepis (s minimálními úpravami) či dokonce doslovný opis. Stejný problém je evidentní při čerpání z textu Barša – Baršová 2005. Na několika místech pak chybí uvozovky při doslovném přebírání textu jiných autorů, např. str. 8, 9, 10, 13, 16 a další. Navíc autorka opět cituje práce, ze kterých evidentně sama nečerpala, avšak použili je jiní autoři, kteří zde však přiznání nejsou, např. str. 17, kde je citován Stark 1991 a odstavec je přitom převzat z Barša – Baršová 2005, kteří ze Starka 1991 čerpali; dále str. 10, kde je citován Parnwell 1993, přestože se zcela jasně jedná o převzatou část textu z Henig 2007; a další. Vzhledem k výtkám ke způsobu citace již v předchozí verzi BP považuji již za zbytečné předkládat všechny doslovné překryvy s prací jiných autorů. Někteří autoři opět v seznamu zdrojů na konci práce chybí (např. Sassen, jehož jméno je navíc v textu zkomolené). V několika případech je nesprávně uveden rok publikace v seznamu zdrojů (např. Gordon 1964 místo 1966; Massey 1997 místo 1993 a další), text Massey 1993 je uveden v seznamu zdrojů dvakrát, ač se jedná o jeden a ten samý text, avšak studentka jej uvádí s různými roky publikování. V kapitole „Migrace a Francie“ opět jako v minulé verzi BP chybí odkazy na faktografické údaje typu historického vývoje Francie.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z bakalářské práce je rozporuplný. Studentka řadu výtek vzala v potaz a práci opravila, což hodnotím kladně. Téma je zajímavé, ale neškodilo by užší zacílení, čímž by se i zredukoval počet stran. Některé odpovědi na otázky jsou pojaty jen velmi stručně a ledabyle, zbytečně pak působí banálně. Nicméně jedná se o bakalářskou práci, tedy první (ač v tomto případě již druhou verzi) závěrečnou práci studentky a nad některými nedostatky lze přivířit oči.

Avšak je pro mě stále nepochopitelné, že přes původní kritiku nekorektní citace zdrojů zde máme – byť ne v takovém rozsahu – stejný problém.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Mohla byste přiblížit/více říci k Vámi jmenovaným ekonomickým strategiím – směna, reciprocita, sdílení, dar, alternativní ekon. způsob v rámci squatu – o kterých hovoříte na str. 56? Jak byly mezi Vašimi respondenty praktikovány, popř. jak byly interpretovány?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Z důvodu opětovného nepřiliš korektního citování zdrojů doporučuji při vynikající obhajobě práce známku: dobře.

Datum: 25.8.2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

